

mercielle Side i Skygge. Vi underkende ikke den nationale Betydning af, at en samlet og omfattende Entreprise ude i Verdenshavet viser Omverdenen, at Danmark rummer Initiativets Mænd og besidder Vovemod til at føre store Foretagender igennem. Vi indrømme, at der er noget af et bevidst Formaal i dette. Men disse Værdier ere Imponderabilia — de kunne ikke vejes, ikke maales, ikke udtrykkes i Meter, Kilo eller Mønt —, og i denne Sag bliver der Brug for Prospekter med Indkaldelse af Pengemidler. Der er da ingen Grund til at skamme sig over eller lægge Slør over, at ved Siden af de ideelle Bestræbelser ligger der her en Forhaabning om med Tiden at indkassere Gevinst af Foretagendet. Naar vi her i Tinget skulle tage Beslutning i denne Sag, have vi bl. a. at se paa, hvad Staten giver fra sig, og hvad den faar for det. Jeg maa maaske tilføje, at det ikke blot er korrektest at drage det økonomiske, Vindingsspørgsmaalet, frem, men det er ogsaa det klogeste. Jeg tror ikke paa, at der i dette Foretagende kan regnes med dansk Kapital alene; af Koncessionens § 18 ses det ogsaa, at Konsortiet ikke tror derpaa, og den højtærede Finansminister gør det sikkert heller ikke. Men hvis Udlandets Kapital skal interesseres, vil den nationale Side aabenbart af sig selv træde i Baggrunden og Vindingsomraadet træde frem i det fulde og klare Dagslys. Det vil derfor i enhver Henseende være mest flatterende for den danske Folkerepresentation at optræde saa vidt muligt nøgternt, chanceovervejende, uden derfor at tabe det nationale Moment af Syn, som vi og det oprindelige Konsortium ere enige om, medens Udlandet, hvis Kapital vi maa paakalde, jo ikke har det Synspunkt.

Min anden almindelige Forudsætning er, at Rigsdagen virkelig har faaet denne almindelige Koncession forelagt til Beslutning; i Finansministerens Redaktion kaldes den: Udkast til Koncession, paa den anden Side er ogsaa dette Udkast til en Koncession nævnt som Grundlag for Lovforslaget, nævnt af den højtærede Finansminister selv. Jeg opfatter altsaa Sagen saaledes, at Rigsdagen ikke er bunden paa Forhaand, selvfølgelig ikke juridisk, det ved jeg, at vi ikke ere, men heller ikke faktisk, til at indgaa paa de Fordele, Koncessionen byder Konsortiet, uden at kunne gøre visse Indskrænkninger i Udøvelsen, kræve visse Garantier for mulig truende Interesser, forlange visse Modydelser. Jeg vil gerne anmode den højtærede

Finansminister om at udtale sig desangaaende. Vor principielle Tilslutning beror paa den Forudsætning, og de følgende Bemærkninger bygge paa den, at vi ikke have faaet denne Sag forelagt som et Ultimatum fra Konsortiets eller Ministeriets Side med Hensyn til Omfang, Garantier for andres og Statens Interesser og Modydelser, men at der i enhver af disse Henseender er Frihed, saa vi ikke, hver Gang vi principielt eller i Enkeltheder taget et Standpunkt, kunne blive mødte med den Vandring, at saa slaa vi Foretagendet ihjel.

Tillad mig som Indledning til de enkelte Bemærkninger, hvortil jeg nu gaar over, at give et samlet Overblik over, hvad Koncessionen byder Konsortiet. Rettighederne danne to Grupper, hvad jeg vil bede understreget straks. Den ene Gruppe er Udnyttelse, den anden Gruppe er Udnyttelsen med Eneret. Udnyttelsen angaar de Havnearealer, som Konsortiet eller dets Arvtagere selv indvinde ved Inddæmning, fremdeles en Dækmole, som det selv anlægger, Opførelse og Udnyttelse af Beholdere for flydende Brændsel for Skibe, Fyr-anlæg, Ret til at drive Handel mod sædvanligt Næringsbevis, toldfri Indførsel af Materiale til den første Installation i og ved Havnen af de koncessionerede Anlæg — og her gaar jeg ud fra, at der kun er ment toldfri Indførsel til de vestindiske Øer eller til St. Thomas. Det er den ene Gruppe, Gruppen for Udnyttelse, en Udnyttelse, som ikke er og for de allerfleste Tings Vedkommende ikke kan være forbundet med Eneret. Navnlig kan det ikke være forbundet med Eneret at drive Havn. Den Havn, som allerede findes paa St. Thomas, som er selvejende siden 1906, som derefter har arbejdet for at bedre sin Tonnage, som Staten har ydet en Rentegaranti paa $\frac{1}{2}$ Million Francs, for at Uddybningsarbejder kunde foretages, denne Havn skal selvfølgelig drives videre. Finansministeren kaldte selv det nye Havneanlæg et Supplement til den alt eksisterende Havn; men jeg er noget tilbøjelig til at tro, at man maa føje en Garanti ind for denne gamle Havn. Det er muligt, at det bedst opnaas ved, at Konsortiet overtager Havnen i Stedet for at knuse den; men i alt Fald, ganske uomtalt kan det gamle Havneanlæg efter min Anskuelse ikke overlades til sin Skæbne. Jeg kommer senere tilbage til § 1 i en anden Sammenhæng.

Det var den ene Gruppe, en Havn, en Mole, Brændselbeholdere, Fyr, Toldfrihed